

UNIA EUROPEJSKA

FAQ Najczęściej zadawane pytania

Partnerstwa współpracy
dla szkolnictwa wyższego
KONKURS 2026

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności
Edukacja, Szkolenia, Młodzież

Erasmus+

Zmienia życie, otwiera umysły.

Szkolnictwo wyższe

Spis treści

PYTANIA OGÓLNE.....	5
1) Czym są Partnerstwa współpracy?	5
2) Czym się różnią Partnerstwa na rzecz współpracy (<i>Partnerships for Cooperation</i>) od Partnerstw współpracy (<i>Cooperation Partnerships</i>)?	5
3) Czy chcąc zrealizować projekt w szkolnictwie wyższym, można ubiegać się o dofinansowanie w ramach tzw. <i>Small-scale Partnerships</i> (Partnerstw na małą skalę)?	6
4) Na spotkaniach informacyjnych na temat tego rodzaju projektów często jest podkreślane, że projekt musi przynosić korzyści dla szkolnictwa wyższego. Dlaczego?	6
5) Jak długo może trwać projekt Partnerstw współpracy?	6
6) Czy innowacyjność projektu dotyczy tylko jego rezultatów czy również innych obszarów projektu?	6
7) Aby uzasadnić chęć realizacji projektu należy opisać we wniosku analizę potrzeb przeprowadzoną w grupach docelowych. Jednym ze sposobów analizowania potrzeb mogą być wywiady z przedstawicielami grupy docelowej. Czy przeprowadzone wywiady muszą być udokumentowane?	6
8) Czy opisując analizę potrzeb można nawiązywać do rezultatów intelektualnych z poprzednich projektów realizowanych przez partnerów?	7
9) Czy narodowa agencja określiła któryś z priorytetów jako najistotniejszy na poziomie krajowym?	7
10) W Przewodniku po programie Erasmus+ znajduje się informacja, że planując swój projekt, należy uwzględnić 4 aspekty w działaniach projektowych: działania powinny być przyjazne dla środowiska (<i>green</i>), włączające dla osób z mniejszymi szansami (<i>inclusive</i>), wykorzystywać nowoczesne technologie cyfrowe (<i>digital</i>), zachęcać do aktywności obywatelskiej (<i>Common values, civic engagement, preparedness and participation</i>). Czy bezwzględnie te wszystkie aspekty muszą być uwzględniane w każdym projekcie?	7
11) Jeśli we wniosku składanym przez konsorcjum uczelni w ramach partnerstwa w sektorze szkolnictwa wyższego nawiążemy do priorytetów z sektora młodzież (oczywiście stawiając nacisk na priorytety z sektora, w którym składamy projekt), to jak będzie to rozpatrywane w procesie oceny wniosków?	7
12) Do kogo należą prawa autorskie produktów powstałych w wyniku projektu? Czym są otwarte licencje, do których stosowania zachęca się w programie Erasmus+?	8
13) W jakim okresie powinna być utrzymana trwałość po zakończeniu projektu?	8
14) Jeżeli uczelnia składa wniosek to czy musi być to zawsze sektor Szkolnictwa wyższego, nawet jeśli projekt dotyczy współpracy np. w edukacji szkolnej?	8
15) Czy jest maksymalna liczba wniosków, jakie uczelnia może złożyć jako koordynator (albo partner) w danym konkursie wniosków?	8
16) Czy to samo konsorcjum może złożyć dwa różne tematycznie projekty do różnych agencji w tym samym naborze?	8

17) Czy o dofinansowanie może ubiegać się osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą lub spółka cywilna?	9
18) Czy jeśli projekt nie otrzyma dofinansowania ze względu na brak środków, to czy można ponownie złożyć ten sam projekt w kolejnym konkursie?.....	9
19) Czy w sektorze szkolnictwa wyższego planowany jest drugi konkurs w roku 2026?	9
20) Czy po zakończeniu projektu można zorganizować płatny kurs szkoleniowy, który został przygotowany w ramach projektu?.....	9
21) Czy jeśli partnerstwo zakłada udział instytucji z 3 krajów, projekt może odbywać się jedynie w jednym kraju (z dostępnością materiałów dla wszystkich członków konsorcjum)?	9
22) Czy można planować spotkania (stacjonarne) w krajach trzecich niestowarzyszonych z programem?	9
SKŁAD KONSORCJUM ORAZ UDZIAŁ KRAJÓW TRZECICH NIESTOWARZYSZONYCH Z PROGRAMEM....	10
1) Czy partnerzy w projekcie muszą mieć swoje siedziby w krajach Unii Europejskiej, czy mogą być z np. z Kolumbii albo Japonii?	10
2) W Przewodniku po programie dodano priorytet dotyczący udziału Ukrainy. Jaka powinna być rola instytucji z tego kraju w projekcie?.....	10
3) Czy spotkania partnerskie (konsorcjum) możemy zaplanować np. w kraju trzecim niestowarzyszonym z programem?.....	11
4) Na jakie finansowanie może liczyć instytucja partnerska ze Szwajcarii?	11
5) Jaki jest status Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w programie Erasmus+ w związku z wyjściem tego kraju z Unii Europejskiej?	11
6) Czy wśród trzech instytucji w konsorcjum mogą być dwa podmioty z Polski?	11
7) Kim są partnerzy stowarzyszeni (Associated partners)?	11
8) Czy obecność partnerów stowarzyszonych w projekcie jest obowiązkowa? Czy ich brak będzie miał negatywny wpływ na ocenę?	11
9) Czy w projekcie mogą wziąć udział organizacje pozarządowe w partnerstwie z uczelniami wyższymi?	11
ZARZĄDZANIE PROJEKTEM I PAKIETY PRAC	12
1) Czy wskaźniki mogą się powtarzać w różnych pakietach prac?	12
2) Czy wskaźniki jakościowe typu zadowolenie uczestników będą musiały być poparte np. pisemnymi ankietami?	12
3) Jak opisywać wskaźniki jakościowe?	12
4) Czy w każdym pakiecie muszą brać udział wszyscy partnerzy wchodzący w skład konsorcjum?	12
5) Czy jeden pakiet pracy może być poświęcony w całości upowszechnianiu?	12
6) Jakie działania w zakresie zarządzania projektem powinny być po stronie koordynatora? Czy podział zadań powinien być równy pomiędzy wszystkich partnerów w ramach zarządzania?	12

7) W związku z zaleceniem uwzględnienia wkładu własnego w projektach, w którym miejscu wniosku należy go uwzględnić oraz jakie elementy mogą zostać uznane za wkład własny?	13
WYPEŁNIANIE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE	13
1) Czy instytucja, która rejestrowała się w poprzednim programie Erasmus+, musi rejestrować się ponownie?	13
2) Czy numer OID jest tym samym co karta ECHE?	13
3) Czy tak jak w przypadku numeru OID jest jedno konto EU Login dla danej organizacji?.....	13
4) Czy organizacja, która jest partnerem, a nie jest instytucją szkolnictwa wyższego musi posiadać nr OID?	14
5) W jakiej formie składane są wnioski o dofinansowanie w konkursie 2026?	14
6) Czy wniosek można przygotować w języku polskim?	14
7) Czy na oświadczeniu przedstawiciela prawnego (Declaration of Honour) jest wymagana pieczęć instytucji?	14
8) Czy dopuszczalny jest podpis elektroniczny na oświadczeniu prawnego przedstawiciela?	14
9) Czy jeśli wniosek jest pisany przez 3 osoby (również edytowany byłby w systemie przez 3 osoby) to każda powinna posiadać swój EU Login?	14
10) Czy do złożenia wniosku konieczne jest podpisanie umowy konsorcjum, czy wystarczą pełnomocnictwa od partnerów – Accession forms?	14
11) Czy ten sam formularz o przystąpieniu (<i>Accession form</i>) może być podpisany ręcznie oraz podpisem elektronicznym, czy tylko ręcznie, albo tylko podpisami elektronicznymi?.....	15
12) Czy wszystkie uczelnie w konsorcjum z państw członkowskich UE muszą posiadać Kartę Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego (ECHE – Erasmus Charter for Higher Education)?	15
13) Czy instytucje, które nie są uczelniami wyższymi muszą mieć kartę ECHE?.....	15
14) Czy do wniosku należy załączyć wykaz wszystkich publikacji danej np. uczelni, czy tylko powiązanych z tematyką projektu? Czy należy podać publikacje uczelni lub jednostki, czy pracowników zaangażowanych w realizację danego projektu?	15
15) Na czym polegają ograniczenia dotyczące używania AI przy opracowywaniu projektu? Czy można np. przetłumaczyć treść na język angielski lub zredagować tekst?	15
BUDŻET	16
16) Jaka może być wysokość dofinansowania projektu w programie Erasmus+ na lata 2021-2027? 16	
17) W jakim momencie projekt otrzymuje finanse na realizację projektu?	16
18) Jak szacować koszty podróży, utrzymania? Czy według stawek Erasmusowych stosowanych np. w projektach mobilnościowych?	16
19) Czy do kosztów zarządzania projektem można wliczać wynagrodzenie za obsługę administracyjną projektu przez pracowników administracyjnych uczelni?	16
20) Czy w projektach wymagany jest wkład własny?	16

- 21) Czy częściowe osiągnięcie celów i rezultatów w ramach pakietu będzie skutkowało zakwestionowaniem całej wartości danego pakietu czy też proporcjonalnym do osiągniętych rezultatów? 17
- 22) Czy we wniosku w ramach każdego pakietu pracy musimy zamieścić kalkulację kwoty, którą wskażemy? Jeżeli tak, to jak szczegółowo, np. na partnerów, na liczbę spotkań, podróży/odległości, liczby osób? 17
- 23) Czy jeśli wszystkie wskaźniki projektu zostaną osiągnięte, ale wnioskodawca wyda realnie mniej środków, niż zaplanowana kwota ryczałtowa, to czy różnica podlega zwrotowi/weryfikacji przez NA? 17
- 24) Nie ma już sztywnych stawek dla krajów za pracę, ale czy na etapie negocjacji budżetu z partnerami i potem określania budżetu we wniosku będziemy musieli uwzględniać różnice ekonomiczne między krajami? Czyli np. dla Polski mniej niż dla Austrii na to samo działanie (np. 1 dzień pracy w ramach jednej aktywności) - jak będzie to oceniane? 17
- 25) Czy jest jakiś limit na działania upowszechniające? 18
- 26) Zgodnie z zapisami w przewodniku limit na zarządzanie wynosi 20%. Czy poza tym limitem można finansować np. prowadzenie strony internetowej w celu np. informowania o projekcie? .. 18

ODPOWIEDZI

PYTANIA OGÓLNE

1) Czym są Partnerstwa współpracy?

Jest to typ projektów w ramach programu Erasmus+ na lata 2021-2027, część Akcji Kluczowej 2: Erasmus+ -> Akcja Kluczowa 2 -> Partnerstwa na rzecz współpracy -> Partnerstwa współpracy -> w szkolnictwie wyższym. Partnerstwa współpracy są kontynuacją Partnerstw strategicznych z programu Erasmus+ na lata 2014-2020. Charakter ich działań jest podobny, choć część dotycząca zasad realizacji projektu uległa zmianie. To projekty realizowane przez grupę międzynarodowych partnerów (często nazywaną konsorcjum), która ma wspólny cel do osiągnięcia.

2) Czym się różnią Partnerstwa na rzecz współpracy (*Partnerships for Cooperation*) od Partnerstw współpracy (*Cooperation Partnerships*)?

Partnerstwa na rzecz współpracy to nazwa akcji, która obejmuje dwa typy projektów: Partnerstwa współpracy (*Cooperation Partnerships*) i Partnerstwa na małą skalę (*Small-scale partnerships*). Zasady tych dwóch typów projektów nieco się różnią. Partnerstwa współpracy są projektami na większą skalę, z wyższym dofinansowaniem. Partnerstwa na małą skalę – to projekty o skromniejszych założeniach i dofinansowaniu, przeznaczone dla organizacji mniejszych i z mniejszym doświadczeniem we współpracy międzynarodowej. Partnerstwa na małą skalę nie są dostępne w sektorze szkolnictwa wyższego.

3) Czy chcąc zrealizować projekt w szkolnictwie wyższym, można ubiegać się o dofinansowanie w ramach tzw. *Small-scale Partnerships* (Partnerstw na małą skalę)?

Nie. *Small-scale Partnerships* (Partnerstwa na małą skalę) to typ Partnerstw na rzecz współpracy, które nie mogą być realizowane w szkolnictwie wyższym. Są one skierowane do innych sektorów programu Erasmus+, takich jak np. edukacja szkolna czy kształcenie i szkolenie zawodowe. *Small scale Partnerships* to akcja przeznaczona dla małych organizacji posiadających niewielkie doświadczenie we współpracy międzynarodowej. Uczelnie z założenia nie są takimi organizacjami.

4) Na spotkaniach informacyjnych na temat tego rodzaju projektów często jest podkreślane, że projekt musi przynosić korzyści dla szkolnictwa wyższego. Dlaczego?

Program Erasmus+ wspiera różne sektory edukacji oraz sport. W programie można realizować projekty dotyczące edukacji szkolnej, kształcenia i szkoleń zawodowych, szkolnictwa wyższego, edukacji dorosłych, młodzieży i sportu. Konkretny typ projektów, jakim są Partnerstwa współpracy, również może być realizowany w powyższych sześciu sektorach. Każdy sektor edukacji ma osobny budżet określony przez Komisję Europejską. Instytucje, które chcą wnioskować o dofinansowanie w szkolnictwie wyższym powinny realizować projekty, które przyczyniają się przede wszystkim do rozwoju tego sektora edukacji. Projekty, które mają wpływ na więcej niż jeden sektor edukacji, są bardzo mile widziane. Jednak z wniosku o dofinansowanie powinno jasno wynikać, że – skoro wniosek składany jest do szkolnictwa wyższego – to właśnie na ten sektor dany projekt wywrze największy wpływ.

5) Jak długo może trwać projekt Partnerstw współpracy?

Od 12 do 36 miesięcy. Należy wskazać konkretną liczbę miesięcy trwania projektu we wniosku o dofinansowanie.

6) Czy innowacyjność projektu dotyczy tylko jego rezultatów czy również innych obszarów projektu?

Innowacyjność projektu jest oceniana w kontekście całego realizowanego projektu. Pod uwagę brane są różne aspekty i uwarunkowania, m.in. tematyka projektu, jego innowacyjność dla zawiązanego partnerstwa i instytucji współpracujących, w odniesieniu do grupy docelowej jak i planowanych w projekcie działań. Zarówno metody pracy w konsorcjum, metodologia tworzenia rezultatów, jak i same rezultaty mogą być innowacyjne.

7) Aby uzasadnić chęć realizacji projektu należy opisać we wniosku analizę potrzeb przeprowadzoną w grupach docelowych. Jednym ze sposobów analizowania potrzeb mogą być wywiady z przedstawicielami grupy docelowej. Czy przeprowadzone wywiady muszą być udokumentowane?

Do wniosku o dofinansowanie nie powinno się załączać dokumentacji takich wywiadów. Należy opisać dokładnie, na czym polegała przeprowadzona analiza potrzeb w treści wniosku. Należy

podać konkretne informacje, ile osób i jakiego rodzaju interesariuszy objęła, w których organizacjach uczestniczących oraz jakie dała wyniki. Precyzyjne informacje dotyczące analizy potrzeb zawarte we wniosku świadczą o rzetelnym podejściu do tej analizy. Jeśli we wniosku będzie tylko ogólnie wspomniane, że zostały przeprowadzone wywiady bez dalszych szczegółów, nie będzie to potraktowane przez oceniających jako wartościowa informacja.

8) Czy opisując analizę potrzeb można nawiązywać do rezultatów intelektualnych z poprzednich projektów realizowanych przez partnerów?

Przygotowując analizę potrzeb, która uzasadnia realizację projektu i która w obecnym programie Erasmus+ pełni kluczową rolę w ocenie wniosku, należy nawiązywać do wszystkiego, co jest niezbędne do jego realizacji. Można więc również nawiązywać do rezultatów intelektualnych z poprzednich lub innych projektów.

9) Czy narodowa agencja określiła któryś z priorytetów jako najistotniejszy na poziomie krajowym?

Nie, narodowa agencja w Polsce w odniesieniu do szkolnictwa wyższego nie wskazuje żadnego najistotniejszego priorytetu w danym konkursie wniosków. Wszystkie priorytety wskazane w „Przewodniku po programie Erasmus+” są tak samo ważne. Jeśli jednak wniosek miałby być składany do narodowej agencji w innym kraju (przez instytucję koordynującą z tego kraju), to należy upewnić się, czy w kraju tym nie został wskazany najważniejszy priorytet. Decyzję o wyborze najistotniejszego priorytetu dla danego konkursu wniosków podejmuje dany kraj.

10) W Przewodniku po programie Erasmus+ znajduje się informacja, że planując swój projekt, należy uwzględnić 4 aspekty w działaniach projektowych: działania powinny być przyjazne dla środowiska (*green*), włączające dla osób z mniejszymi szansami (*inclusive*), wykorzystywać nowoczesne technologie cyfrowe (*digital*), zachęcać do aktywności obywatelskiej (*Common values, civic engagement, preparedness and participation*). Czy bezwzględnie te wszystkie aspekty muszą być uwzględniane w każdym projekcie?

Komisja Europejska zachęca do uwzględniania tych aspektów w projektach, dlatego że są one spójne z priorytetami całego programu Erasmus+. Nawet jeśli tematyka danego projektu nie dotyczy bezpośrednio np. włączenia społecznego czy ekologii, to wszystkie projekty są zachęcane do tego, by planować działania uwzględniające te aspekty. Daje to szansę na otrzymanie nieco wyższej liczby punktów w pierwszym i drugim kryterium oceny jakościowej wniosku o dofinansowanie.

11) Jeśli we wniosku składanym przez konsorcjum uczelni w ramach partnerstwa w sektorze szkolnictwa wyższego nawiążemy do priorytetów z sektora młodzież (oczywiście stawiając nacisk na priorytety z sektora, w którym składamy projekt), to jak będzie to rozpatrywane w procesie oceny wniosków?

Wszystko zależy od tego, jaki ma być udział partnerów reprezentujących sektor Młodzież w realizacji celów projektu. Jeśli zostanie on właściwie uzasadniony, a sam projekt będzie wysokiej jakości, to ma on szansę uzyskać dofinansowanie. Jednocześnie sugerujemy zapoznanie

się z aktualną listą priorytetów określoną w *Przewodniku po Programie*, ponieważ w edycji 2026 ich katalog został ograniczony, a właściwe odniesienie się do aktualnych priorytetów ma istotne znaczenie w procesie oceny wniosków.

12) Do kogo należą prawa autorskie produktów powstałych w wyniku projektu? Czym są otwarte licencje, do których stosowania zachęca się w programie Erasmus+?

Prawa autorskie do produktów powstałych w wyniku projektów realizowanych w ramach programu Erasmus+ należą do instytucji uczestniczących w projekcie i regulowane są przepisami dotyczącymi praw autorskich. W programie Erasmus+ istnieje wymóg, by udostępniać opracowane w projekcie materiały edukacyjne w formie elektronicznej za pośrednictwem internetu na zasadzie tzw. otwartych licencji. Ponadto narodowa agencja i Komisja Europejska powinny mieć prawo do wykorzystywania rezultatów projektu do szeroko pojętej promocji programu Erasmus+ oraz do prowadzenia badań i analizy dotyczących osiągniętych rezultatów.

13) W jakim okresie powinna być utrzymana trwałość po zakończeniu projektu?

Zasady programu nie określają konkretnej liczby lat. Należy jednak mieć na uwadze, że kryterium trwałości projektu i jego rezultatów jest bardzo ważne w ocenie wniosku o dofinansowanie. Trwałość projektu i jego rezultatów oznacza potencjał wdrożenia wypracowanych rezultatów w instytucjach realizujących projekt i poza nimi.

14) Jeżeli uczelnia składa wniosek to czy musi być to zawsze sektor Szkolnictwa wyższego, nawet jeśli projekt dotyczy współpracy np. w edukacji szkolnej?

Nie, uczelnia może być wnioskodawcą projektu składanego w innym sektorze, ale wtedy główne korzyści z realizacji projektu mają płynąć do tego innego sektora (np. przygotowanie konspektów zajęć dla nauczycieli szkół podstawowych). Wszystko zależy od tego, jakie są cele projektu, działania wynikające z założonych celów oraz kto będzie głównym odbiorcą opracowanych rezultatów, jaka grupa odbiorców wyniesie największe korzyści z projektu. Jeśli z założenia wynika, iż głównymi odbiorcami będą nauczyciele akademicy lub ogólnie pracownicy uczelni czy studenci oraz osoby związane ze szkolnictwem wyższym, wówczas wniosek należy złożyć do sektora szkolnictwa wyższego.

15) Czy jest maksymalna liczba wniosków, jakie uczelnia może złożyć jako koordynator (albo partner) w danym konkursie wniosków?

Jeśli wniosek jest składany do sektora szkolnictwa wyższego to takich ograniczeń nie ma. Ta sama instytucja może występować w kilku wnioskach zarówno jako partner, jak i koordynator. Jedyne ograniczenie jest takie, że to samo konsorcjum (grupa instytucji) może złożyć tylko jeden wniosek i tylko do jednej narodowej agencji w danym konkursie wniosków.

16) Czy to samo konsorcjum może złożyć dwa różne tematycznie projekty do różnych agencji w tym samym naborze?

Nie, nawet jeśli projekty dotyczyłyby innych tematów, ta sama grupa partnerska może złożyć w danym konkursie tylko jeden wniosek.

17) Czy o dofinansowanie może ubiegać się osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą lub spółka cywilna?

Tak, organizacje bez osobowości prawnej są uprawnione do udziału w programie.

18) Czy jeśli projekt nie otrzyma dofinansowania ze względu na brak środków, to czy można ponownie złożyć ten sam projekt w kolejnym konkursie?

Tak, można złożyć projekt w kolejnym konkursie, jeżeli warunki konkursu się nie zmieniają i jeśli znacząco nie zmieniają się priorytety. Dobrze jest również w tej sytuacji wziąć pod uwagę sugestie ekspertów zewnętrznych oceniających wnioski, który nie otrzymał dofinansowania i uwzględnić je w planowaniu nowego przedsięwzięcia.

19) Czy w sektorze szkolnictwa wyższego planowany jest drugi konkurs w roku 2026?

Nie, nie jest planowany drugi konkurs wniosków.

20) Czy po zakończeniu projektu można zorganizować płatny kurs szkoleniowy, który został przygotowany w ramach projektu?

Wszystko zależy od tego, jakie możliwości wykorzystania kursu zostały określone na podstawie otwartych licencji. Jeśli konsorcjum założyło, że można wykorzystywać dany rezultat lub rezultaty w częściowo komercyjny sposób, to nie ma przeszkód, aby po zakończeniu projektu opracowany w ramach projektu kurs organizować w formie odpłatnej dla uczestników.

21) Czy jeśli partnerstwo zakłada udział instytucji z 3 krajów, projekt może odbywać się jedynie w jednym kraju (z dostępnością materiałów dla wszystkich członków konsorcjum)?

Takie rozwiązanie nie powinno mieć miejsca, gdyż założeniem projektów partnerstw współpracy jest ich międzynarodowy charakter. Zatem działania zaplanowane w projekcie powinny odbywać się w miarę możliwości w każdym kraju będącym partnerem w konsorcjum.

22) Czy można planować spotkania (stacjonarne) w krajach trzecich niestowarzyszonych z programem?

Tak, jeśli dany kraj trzeci jest partnerem projektu. Wszystkie działania muszą odbywać się w krajach będących siedzibami organizacji uczestniczących w projekcie, w charakterze partnerów pełnoprawnych albo stowarzyszonych. Ponadto w uzasadnionych przypadkach w związku z celami lub realizacją projektu:

- działania mogą również mieć miejsce w siedzibie jednej z instytucji Unii Europejskiej, nawet jeśli w projekcie nie ma uczestniczących organizacji z kraju, w którym ma siedzibę dana instytucja UE (szczegółowe informacje znajdują się w Przewodniku po programie Erasmus+),
- działania obejmujące dzielenie się rezultatami mogą również odbywać się w innych państwach członkowskich UE lub państwach trzecich stowarzyszonych z Programem, lub w uprawnionych państwach trzecich niestowarzyszonych z Programem.

SKŁAD KONSORCJUM ORAZ UDZIAŁ KRAJÓW TRZECICH NIESTOWARZYSZONYCH Z PROGRAMEM

- 1) Czy partnerzy w projekcie muszą mieć swoje siedziby w krajach Unii Europejskiej, czy mogą być z np. z Kolumbii albo Japonii?

W programie Erasmus+ na lata 2021-2027 (tak samo jak w poprzedniej perspektywie finansowej) obowiązuje podział krajów świata na kraje członkowskie UE, kraje trzecie stowarzyszone z programem i kraje trzecie niestowarzyszone z programem. Kraje trzecie stowarzyszone z programem to: Liechtenstein, Norwegia, Islandia, Turcja, Republika Macedonii Północnej i Serbia. Wszystkie pozostałe kraje świata określane są mianem krajów trzecich niestowarzyszonych z programem. Celem tej konkretnej akcji programu Erasmus+, jaką są Partnerstwa współpracy, jest wspieranie rozwoju edukacji w krajach członkowskich UE i krajach stowarzyszonych z programem. Dlatego instytucje z krajów trzecich niestowarzyszonych z programem mogą być zaangażowane w realizację projektu tylko pod warunkiem, że wnoszą istotną wartość dodaną do projektu, wnoszą coś do konsorcjum projektowego, a nie są głównie „biorcami”. UWAGA: od roku 2025 wprowadzono ograniczenie udziału w partnerstwach współpracy krajów trzecich niestowarzyszonych z programem – w projektach tych mogą brać udział jako partnerzy tylko instytucje z regionów 1-3, z wyłączeniem Białorusi, (wykaz krajów z regionów 1-3 znajduje się w Przewodniku po programie Erasmus+). Zachowany jest także wymóg, aby instytucje z krajów trzecich niestowarzyszonych z programem wносиły specjalny wkład w realizację projektu i osiągnięcie jego celów. Partnerstwa współpracy nie są ukierunkowane na pomoc instytucjom z krajów trzecich. Jeśli wkład organizacji z kraju trzeciego niestowarzyszonego z programem (z regionu 1-3) w osiągnięcie celów projektu nie będzie dostatecznie uzasadniony we wniosku o dofinansowanie, to ocena projektu będzie odpowiednio niższa i w rezultacie projekt może nie uzyskać dofinansowania. Partner z państwa trzeciego niestowarzyszonego z programem może też zostać wyłączony z wniosku dotyczącego projektu na etapie oceny. UWAGA: Rosja i Białoruś są krajami trzecimi niestowarzyszonymi z programem, ale wykluczonymi z udziału w projektach Akcji 2 programu Erasmus+.

- 2) W Przewodniku po programie dodano priorytet dotyczący udziału Ukrainy. Jaka powinna być rola instytucji z tego kraju w projekcie?

Ukraina należy do krajów trzecich niestowarzyszonych z programem (region 2), ale z uwagi na toczącą się tam wojnę dodano specjalny priorytet dla szkolnictwa wyższego dotyczący tego kraju w Partnerstwach współpracy. Przewiduje on, że „będą nadal prowadzone działania na rzecz łagodzenia społeczno-ekonomicznych i edukacyjnych skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie. Wspierane będą m.in. projekty promujące działania edukacyjne i ułatwiające integrację osób uciekających przed wojną w Ukrainie w nowych środowiskach edukacyjnych, a także działania wspierające organizacje, osoby uczące się i kadrę w Ukrainie.” Zgodnie z tym priorytetem w projekcie można przewidzieć udział ukraińskiej instytucji, której rola jako partnera będzie podobna jak rola instytucji z krajów UE i stowarzyszonych z programem. Instytucja ta będzie mogła współpracować jako partner w projekcie i korzystać z jego efektów oraz wdrażać je u siebie.

3) Czy spotkania partnerskie (konsorcjum) możemy zaplanować np. w kraju trzecim niestowarzyszonym z programem?

Tak, jeśli kraj ten jest partnerem w konsorcjum lub znajduje się w gronie partnerów stowarzyszonych.

4) Na jakie finansowanie może liczyć instytucja partnerska ze Szwajcarii?

Szwajcaria jest krajem trzecim niestowarzyszonym z programem, który nie jest położony w regionach 1-3, w związku z tym instytucja z takiego kraju może uczestniczyć w projekcie tylko jako partner stowarzyszony nieotrzymujący dofinansowania.

5) Jaki jest status Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej w programie Erasmus+ w związku z wyjściem tego kraju z Unii Europejskiej?

Wielka Brytania ma również status kraju trzeciego niestowarzyszonego z programem spoza regionów 1-3. Może uczestniczyć w projekcie tylko jako partner stowarzyszony bez dofinansowania.

6) Czy wśród trzech instytucji w konsorcjum mogą być dwa podmioty z Polski?

Obecność dwóch instytucji z Polski i jednego partnera zagranicznego (trzy instytucje w konsorcjum) nie jest wystarczająca dla uznania partnerstwa zgodnie z zasadami opisanymi w Przewodniku po programie Erasmus+. Minimalny skład partnerstwa to trzy instytucje zlokalizowane w trzech różnych krajach uczestniczących w programie (kraje UE oraz kraje trzecie stowarzyszone z programem). Jeśli chcemy uwzględnić dwa podmioty z Polski, to w konsorcjum powinny znaleźć się jeszcze przynajmniej dwie instytucje z dwóch różnych krajów UE lub stowarzyszonych z programem.

7) Kim są partnerzy stowarzyszeni (Associated partners)?

Możliwe jest zaangażowanie do projektu organizacji formalnie niebędących partnerami w projekcie. Organizacje te mogą włączyć się w wybrane zadania/działania projektowe lub wesprzeć konsorcjum w upowszechnianiu i zapewnieniu trwałości rezultatów projektu. Organizacje te nie otrzymują dofinansowania z budżetu programu Erasmus+. W krajach partnerów stowarzyszonych mogą odbywać się wszystkie rodzaje działań projektowych. Zaplanowanie udziału partnerów stowarzyszonych w projekcie nie jest obowiązkowe.

8) Czy obecność partnerów stowarzyszonych w projekcie jest obowiązkowa? Czy ich brak będzie miał negatywny wpływ na ocenę?

Jeśli cele i działania opisane w projekcie nie wskazują na konieczność angażowania w projekt partnerów stowarzyszonych, to oczywiście nie ma potrzeby zapraszania takich partnerów. Ich brak w tym przypadku nie będzie miał negatywnego wpływu na ocenę projektu.

9) Czy w projekcie mogą wziąć udział organizacje pozarządowe w partnerstwie z uczelniami wyższymi?

Tak, jeśli tylko konsorcjum uzna, iż instytucje te wnoszą konkretną wartość dodaną do projektu, a ich obecność jest niezbędna do realizacji celów przedsięwzięcia.

ZARZĄDZANIE PROJEKTEM I PAKIETY PRAC

1) Czy wskaźniki mogą się powtarzać w różnych pakietach prac?

Tak, część wskaźników może się powtarzać w różnych pakietach, jeśli tylko pozwalają one właściwie mierzyć osiągnięcie celów tych pakietów.

2) Czy wskaźniki jakościowe typu zadowolenie uczestników będą musiały być poparte np. pisemnymi ankietami?

Dobrze jest, jeśli konsorcjum utworzy konkretną przestrzeń/miejsce, gdzie gromadzone będą dowody stanowiące poparcie dla zrealizowanych działań. W tym przypadku będą to np. ankiety (w formie pisemnej lub elektronicznej), będące dowodem na uzyskanie informacji w ramach osiągnięcia konkretnych wskaźników. Ponieważ projekty będą rozliczane na podstawie między innymi jakości realizowanych działań dobrze jest zgromadzić taką dokumentację na okoliczność np. audytu projektu.

3) Jak opisywać wskaźniki jakościowe?

W każdym pakiecie prac należy wskazać wskaźniki jakościowe i ilościowe, które pozwolą stwierdzić, czy cele danego pakietu zostały osiągnięte. Wszystkie wskaźniki powinny być: adekwatne do założonego celu, uzgodnione z partnerami, wiarygodne, łatwe do zmierzenia i niepodatne na manipulację.

4) Czy w każdym pakiecie muszą brać udział wszyscy partnerzy wchodzący w skład konsorcjum?

Nie, nie ma takiego obowiązku. We wniosku można wybrać konkretnych partnerów dla konkretnego pakietu prac. Wszystko zależy od tego, co będzie przedmiotem danego pakietu prac i kto wnieśli konkretny wkład do realizacji działań zaplanowanych w tym pakiecie. Należy też wybrać lidera pakietu odpowiedzialnego za koordynowanie prac nad jego przygotowaniem oraz partnerów wnoszących szczególny wkład w jego przygotowanie.

5) Czy jeden pakiet pracy może być poświęcony w całości upowszechnianiu?

Tak, można przeznaczyć jeden konkretny pakiet prac na opis działań upowszechniających, jeśli odpowiada to celom szczegółowym projektu.

6) Jakie działania w zakresie zarządzania projektem powinny być po stronie koordynatora? Czy podział zadań powinien być równy pomiędzy wszystkich partnerów w ramach zarządzania?

Koordynator projektu jest odpowiedzialny za zarządzanie projektem i nie może tego działania sędować ani na żadnego partnera, ani na podmiot zewnętrzny. W ramach zarządzania projektem należy określić zasady współpracy i komunikacji między partnerami, zasady finansowe, harmonogram prac itd. W związku z odpowiedzialnością koordynatora za cały projekt, w tym za

zarządzanie projektem, nie oczekuje się, że w tym zakresie będzie równy podział prac między partnerami. Partnerzy ze względu na swoje kompetencje mogą być liderami poszczególnych pakietów prac, czy też odpowiadać za zarządzanie jakością w projekcie, ale nie mogą przejąć na siebie odpowiedzialności koordynatora za całość projektu i zarządzanie nim.

7) W związku z zaleceniem uwzględnienia wkładu własnego w projektach, w którym miejscu wniosku należy go uwzględnić oraz jakie elementy mogą zostać uznane za wkład własny?

W każdym z pakietów prac warto napisać, czy przewidują Państwo konieczność zaangażowania własnych środków, aby osiągnąć założone cele i w pełni zrealizować przewidziany plan działań. Wkład własny może przyjąć różne formy; oprócz tradycyjnej formy wkładu finansowego może przyjąć również formę niepieniężną w postaci np. udostępnienia sali na przeprowadzenie warsztatów. Nie jest natomiast wymagane podanie konkretnych kwot wkładu własnego.

WYPEŁNIANIE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

1) Czy instytucja, która rejestrowała się w poprzednim programie Erasmus+, musi rejestrować się ponownie?

Nie. Instytucja ta miała nadany tzw. kod/numer PIC, a później automatycznie dodany numer OID – Organisation Identification Number. Należy jednak pamiętać o aktualizowaniu danych i dokumentacji instytucji w systemie rejestracji ORS (Organisation Registration System).

2) Czy numer OID jest tym samym co karta ECHE?

Nie, są to zupełnie odrębne numery. Numer OID nadawany jest każdej instytucji, która jest zarejestrowana w systemie ORS. Należy przy tym pamiętać, iż numer ten jest przypisany „na stałe” do instytucji, nie ulega on zmianie w zależności od udziału tej instytucji w kolejnych projektach. Oznacza to, że nie rejestrujemy od nowa instytucji w systemie ORS, jeśli w kolejnych latach planujemy złożyć wniosek jako koordynator lub uczestniczyć jako partner w projekcie. Natomiast karta ECHE jest rodzajem akredytacji, o którą musi ubiegać się każda uczelnia z kraju członkowskiego UE i kraju stowarzyszonego z programem, która chce uczestniczyć w programie Erasmus+. Kartę ECHE uczelnia otrzymuje na wskazany w niej, kilkuletni okres.

3) Czy tak jak w przypadku numeru OID jest jedno konto EU Login dla danej organizacji?

EU Login i nr OID to zupełnie dwie różne kwestie. Numer OID jest numerem nadawanym instytucji, którą rejestrujemy w systemie rejestracji organizacji (ORS). Jest on przypisany do instytucji, nie do osoby. Natomiast w systemie EU Login służącym do logowania do narzędzi IT Komisji są konta przypisane do konkretnych osób, a nie instytucji. Osoba, która zamierza wypełnić formularz wniosku w imieniu instytucji musi założyć swoje konto w systemie EU Login, co umożliwia dostęp do systemu składania wniosków, a następnie obsługi projektów. Konto EU Login jest zatem przypisane do konkretnej osoby, a dane logowania (login i hasło) nie powinny być udostępniane osobom trzecim.

4) Czy organizacja, która jest partnerem, a nie jest instytucją szkolnictwa wyższego musi posiadać nr OID?

Wszystkie instytucje/organizacje wchodzące w skład konsorcjum muszą posiadać numer OID niezależnie od tego, czy są to uczelnie, czy podmioty reprezentujące inne sektory. Bez numeru OID, a tym samym rejestracji w systemie ORS instytucja nie będzie mogła przystąpić do projektu jako jego pełnoprawny partner (nie dotyczy to instytucji uczestniczących w projektach jako partnerzy stowarzyszeni).

5) W jakiej formie składane są wnioski o dofinansowanie w konkursie 2026?

Wnioski wypełnia się i składa online na platformie pod adresem:

<https://webgate.ec.europa.eu/app-forms/af-ui-opportunities/#/erasmus-plus>

6) Czy wniosek można przygotować w języku polskim?

Wniosek można opracować i złożyć w dowolnym języku UE, natomiast powinien to być język, który jest zrozumiały dla wszystkich członków konsorcjum. Praktyka pokazuje, że większość wniosków jest składana w języku angielskim.

7) Czy na oświadczeniu przedstawiciela prawnego (Declaration of Honour) jest wymagana pieczęć instytucji?

W pliku oświadczeniu prawnego przedstawiciela znajduje się pole "Pieczęć organizacji wnioskującej" (jeśli dotyczy). Jest ona wymagana.

8) Czy dopuszczalny jest podpis elektroniczny na oświadczeniu prawnego przedstawiciela?

Tak, ale akceptowany jest jedynie podpis kwalifikowany (podpis zaufany nie jest wystarczający).

9) Czy jeśli wniosek jest pisany przez 3 osoby (również edytowany byłby w systemie przez 3 osoby) to każda powinna posiadać swój EU Login?

Tak, każda z osób reprezentujących instytucje wchodzące w skład konsorcjum musi posiadać odrębne konto w systemie EU Login. Wspólne wypełnianie wniosku przez partnerów projektu jest możliwe jedynie poprzez nadanie przez koordynatora projektu dostępu do wypełniania wniosku. Należy pamiętać, iż dwie osoby nie mogą wypełniać wniosku o dofinansowanie w tym samym czasie.

10) Czy do złożenia wniosku konieczne jest podpisanie umowy konsorcjum, czy wystarczą pełnomocnictwa od partnerów – Accession forms?

Obecnie dokumentem, który przenosi na koordynatora uprawnienia do złożenia wniosku i do działania jako główny beneficjent, jest formularz o przystąpieniu (*Accession form*). Jest on do pobrania z wniosku. Na etapie składania wniosku zaleca się dołączenie formularzy o przystąpieniu (*Accession forms*) podpisanych przez prawnych przedstawicieli partnerów. Nie ma obowiązku dołączania umów partnerskich. Umowy te mogą być zawarte dopiero po uzyskaniu przez projekt dofinansowania i podpisaniu umowy finansowej instytucji koordynującej

z narodową agencją. Dobrą praktyką jest podpisanie na początku realizacji projektu umowy bilateralnej z partnerami, która będzie regulowała wszelkie kwestie organizacyjno-finansowe.

11) Czy ten sam formularz o przystąpieniu (*Accession form*) może być podpisany ręcznie oraz podpisem elektronicznym, czy tylko ręcznie, albo tylko podpisami elektronicznymi?

Formularz o przystąpieniu (*Accession form*) może zostać podpisany ręcznie lub elektronicznie (kwalifikowanym podpisem elektronicznym). W przypadku podpisów tradycyjnych formularz wymaga podpisów w dwóch miejscach, jednak w przypadku podpisu elektronicznego jeden podpis jest wystarczający.

12) Czy wszystkie uczelnie w konsorcjum z państw członkowskich UE muszą posiadać Kartę Erasmusa dla Szkolnictwa Wyższego (ECHE – Erasmus Charter for Higher Education)?

Tak, wszystkie uczelnie, które mają siedzibę w krajach należących do UE lub w krajach stowarzyszonych z programem muszą posiadać kartę ECHE. Natomiast uczelnie zlokalizowane w krajach trzecich niestowarzyszonych z programem (np. ze Szwajcarii) z założenia nie mają możliwości posiadania karty ECHE. Mogą one być partnerem w projekcie, o ile wnoszą do projektu istotną wartość dodaną, która jest właściwie uzasadniona we wniosku.

13) Czy instytucje, które nie są uczelniami wyższymi muszą mieć kartę ECHE?

Nie, instytucje niebędące uczelniami nie mogą posiadać karty ECHE. Jest ona dokumentem, który otrzymać mogą jedynie szkoły wyższe znajdujące się w krajach członkowskich UE i krajach trzecich stowarzyszonych z programem.

14) Czy do wniosku należy załączyć wykaz wszystkich publikacji danej np. uczelni, czy tylko powiązanych z tematyką projektu? Czy należy podać publikacje uczelni lub jednostki, czy pracowników zaangażowanych w realizację danego projektu?

Do wniosku należy załączyć wykaz istotnych publikacji organizacji uczestniczących. Wymóg ten ma zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy organizacje uczestniczące opublikowały dokumenty istotne dla danej dziedziny polityki lub danej akcji. Wymóg ten dotyczy instytucji lub ich jednostek, a nie poszczególnych osób.

15) Na czym polegają ograniczenia dotyczące używania AI przy opracowywaniu projektu? Czy można np. przetłumaczyć treść na język angielski lub zredagować tekst?

W kontekście projektów Erasmus+ (KA220) w szkolnictwie wyższym istnieją pewne ograniczenia i zalecenia dotyczące używania AI. Dozwolone jest używanie narzędzi AI do tłumaczeń lub weryfikacji i korekty tłumaczeń oraz do redagowania tekstu. Niedopuszczalne jest całkowite zastąpienie pracy merytorycznej. Konieczne jest zachowanie oryginalnego wkładu intelektualnego zespołu projektowego. Odpowiedzialność za ostateczną treść spoczywa na zespole projektowym. Rekomenduje się ostrożne, transparentne i kontrolowane używanie narzędzi AI, które wspierają, ale nie zastępują pracy ludzkiej.

BUDŻET

16) Jaka może być wysokość dofinansowania projektu w programie Erasmus+ na lata 2021-2027?

W naborze wniosków dla roku 2026 kwoty na realizację projektu będą przyznawane według 3 kategorii stawek ryczałtowych. W zależności np. od liczby partnerów schodzących w skład konsorcjum i skali działań projektowych można będzie wnioskować o następujące dofinansowanie: 120 000 euro, 250 000 euro lub 400 000 euro na cały projekt. Żadna z tych kwot nie może zostać przekroczona bądź też niedoszacowana, to znaczy, że można wnioskować tylko o te dokładnie kwoty. Przekroczenie bądź niedoszacowanie danej kwoty spowoduje, że wniosek nie będzie mógł zostać złożony.

17) W jakim momencie projekt otrzymuje finanse na realizację projektu?

Projekt otrzymuje część funduszy na realizację działań projektowych po podpisaniu umowy finansowej z narodową agencją. Przyznane środki są zawsze rozłożone na kilka transz płatności. W przypadku umów standardowych pierwsza transza jest wypłacana po podpisaniu umowy z narodową agencją, kolejne – po zatwierdzeniu przez agencję sprawozdań okresowych, a ostatnia – po zatwierdzeniu sprawozdania końcowego z realizacji projektu. Jeśli koordynatorem jest organizacja niepubliczna, przedsiębiorstwo itp., to w zależności od wyników badania jej wiarygodności finansowej konsorcjum takiego projektu może otrzymywać przyznane środki jako raty refundowane, czyli dopiero po zatwierdzeniu kolejnych sprawozdań okresowych z realizacji działań jako refundację wykorzystanych w danym okresie środków.

18) Jak szacować koszty podróży, utrzymania? Czy według stawek Erasmusowych stosowanych np. w projektach mobilnościowych?

Zgodnie z obecnymi zasadami finansowymi nie ma narzuconych przez KE konkretnych stawek ryczałtowych w odniesieniu do poszczególnych działań czy przypisanych do krajów wchodzących w skład konsorcjum. Wielkość tych stawek muszą określić sami partnerzy już na etapie przygotowania wniosku. KE ani NA nie sugerują posługiwania się stawkami Erasmus+ wykorzystywanymi w projektach mobilnościowych. Konsorcjum w sposób samodzielny musi dokonać rozeznania co do wielkości kwot i uzasadnić wysokość takich a nie innych kosztów.

19) Czy do kosztów zarządzania projektem można wliczać wynagrodzenie za obsługę administracyjną projektu przez pracowników administracyjnych uczelni?

Tak, koszty administracyjne obsługi projektu przez pracowników administracyjnych uczelni mogą być finansowane z puli na zarządzanie projektem.

20) Czy w projektach wymagany jest wkład własny?

W realizacji Partnerstw współpracy nie ma określonego procentu współfinansowania całego projektu z innych źródeł czy też tzw. wkładu własnego. W projektach tych budżet projektuje się przede wszystkim w oparciu o stawki ryczałtowe, które zostały ustalone przez Komisję Europejską na takim poziomie, aby zagwarantować dofinansowanie działań przez instytucje uczestniczące w projekcie. Z założenia dofinansowanie może nie pokryć wszystkich kosztów. We wniosku

o dofinansowanie ani w raporcie końcowym partnerstwo nie musi wykazywać źródeł, ani wysokości środków własnych, choć zaangażowanie takich środków w celu realizacji projektu może okazać się konieczne.

21) Czy częściowe osiągnięcie celów i rezultatów w ramach pakietu będzie skutkowało zakwestionowaniem całej wartości danego pakietu czy też proporcjonalnym do osiągniętych rezultatów?

Niepełne osiągnięcie celów projektu będzie miało wpływ na jego ocenę i wysokość ostatecznego dofinansowania. W zależności od skali osiągnięcia celów projektu dofinansowanie może ulec redukcji albo dla danego pakietu prac, dla którego nie udało się osiągnąć wszystkich celów/wskaźników, albo dla całego projektu – jeśli ogólna ocena projektu będzie poniżej progu.

22) Czy we wniosku w ramach każdego pakietu pracy musimy zamieścić kalkulację kwoty, którą wskażemy? Jeżeli tak, to jak szczegółowo, np. na partnerów, na liczbę spotkań, podróży/odległości, liczby osób?

Zaleca się, aby we wniosku o dofinansowanie jak najbardziej szczegółowo wykazać konkretne kwoty przypisane do każdego z partnerów wraz z uzasadnieniem kosztów. We wniosku powinny również znaleźć się informacje wyjaśniające konkretne kwoty szacunkowe, np. liczba osób, liczba spotkań itp.

23) Czy jeśli wszystkie wskaźniki projektu zostaną osiągnięte, ale wnioskodawca wyda realnie mniej środków, niż zaplanowana kwota ryczałtowa, to czy różnica podlega zwrotowi/weryfikacji przez NA?

Nie. Zakłada się, że osiągnięcie wszystkich założonych celów i wskaźników zostało zrealizowane przy wykorzystaniu pełnego dofinansowania. Na etapie raportu końcowego beneficjenci nie będą sprawozdawali wysokości poniesionych kosztów, a jedynie opisywali zrealizowane działania i osiągnięte wskaźniki.

24) Nie ma już sztywnych stawek dla krajów za pracę, ale czy na etapie negocjacji budżetu z partnerami i potem określania budżetu we wniosku będziemy musieli uwzględniać różnice ekonomiczne między krajami? Czyli np. dla Polski mniej niż dla Austrii na to samo działanie (np. 1 dzień pracy w ramach jednej aktywności) - jak będzie to oceniane?

Przy szacowaniu konkretnych kwot opisanych w budżecie należy wziąć również pod uwagę różnice ekonomiczne między krajami. Ich nieuwzględnienie może spowodować zastrzeżenia ze strony eksperta zewnętrznego oceniającego wniosek. Natomiast KE ani NA nie narzucają żadnych konkretnych stawek przypadających na każdego z partnerów. Sugeruje się konstruktywny dialog pomiędzy partnerami konsorcjum przy ustalaniu szczegółów budżetu. Jeżeli np. wszyscy partnerzy wyraźnie zgodzą się na zbliżone stawki dla wszystkich, to można je zastosować, ale należy zaznaczyć, że zostały one zaakceptowane przez całe konsorcjum.

25) Czy jest jakiś limit na działania upowszechniające?

Komisja Europejska nie określiła limitu wydatków na organizację działań upowszechniających. Jednak muszą być one realne w stosunku do celów i działań zaplanowanych w projekcie (nie mogą być np. przeszacowane).

26) Zgodnie z zapisami w przewodniku limit na zarządzanie wynosi 20%. Czy poza tym limitem można finansować np. prowadzenie strony internetowej w celu np. informowania o projekcie?

To zależy od koncepcji działań projektowych, czy budowę strony internetowej uznają Państwo za część zarządzania projektem, czy też będzie jednym z elementów prowadzących do osiągnięcia celów projektu, określonych dla danego pakietu prac. Najczęściej zwykła strona informacyjna projektu traktowana jest jako standardowy element zarządzania.